

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 31.3.2021

KULILK 14.04.2021 § 36
1218/02.02.01/2021

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuositarkastuksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisk., heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-maaliskuussa 2021 palvelualueittain:

	2021	2020
Kulttuuripalvelut	21,0 %	21,2 %
Liikuntapalvelut	27,3 %	22,1 %
Yhteensä	23,5 %	21,6 %

Talouden osalta ylityspaine on merkittävä lautakunnan molemmilla palvelualueilla. Erityisesti liikuntapalveluissa tulojen lasku on ollut huomattava. Ylityspaine on 0,9 milj. euroa. Kulttuuripalveluissa ylityspaine on 0,6 milj. euroa, koostuen pääasiassa menetetyistä tuloista.

Ylityspaine koko lautakunnan tasolla on siis 1,5 milj. euroa. Tämä perustuu oletukseen, että toiminta palaa syksyllä normaaleihin olosuhteisiin.

Palvelualueiden keskeisin toiminta:

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Yleisessä kulttuurityössä on alkuvuosi perinteisesti avustusten valmistelun aikaa. Pääosa avustusten määrärahasta päätettiin helmikuun kulttuuri- ja liikuntalautakunnan kokouksessa. Lisäksi kulttuurisihteeri teki viranhaltijapäätökset tammi-helmikuussa haussa olleista avustuksista. Pandemian aikaansaama tilanne kulttuurin kentällä näkyy selvästi hakemuksista.

Lisäksi valmisteltiin kulttuurihyvinvointiin liittyvä pilotti Kulttuuria arkeen yhdessä Kontiolahden kunnan ja Siun Soten kotihoidon kanssa. Pilotille saatiin rahoitus Peruspalvelujen tukirahastosta. Hanke pyritään saamaan liikkeelle huhtikuun aikana.

Lastenkulttuurikeskuksen Kulttuurin virta kouluille on käynnistynyt orkesterin tarjoamalla verkkokonserteilla, joihin on osallistunut koululuokkia sekä alakouluilta että yläkouluilta. Kirjavinkkaukset 4-luokkalaisten ovat toteutuneet osittain etäyhteyksin. Uusi verkkosisältö, kirjailija Esko-Pekka Tiitisen Hyvän tahdon tarina video sekä siihen liitetty kirjaston laatima opettajan materiaalipaketti ovat saaneet hyvän vastaanoton kouluilta ja käyttö jatkuu keuhkokuumeen. Verkkokonserttien ja -sisältöjen kautta tavoitettujen koululuokkien ja lasten määrä on moninkertaistunut edellisvuodesta.

Tammikuussa toteutettiin kahdessa päiväkodissa Valon ja äänen polku. Nämä tapahtumat siirtyivät joulukuulta säiden vuoksi. Musiikkia päivään kouluttajien

vierailut päiväkodeilla jatkuvat koko kevätkauden - lukuvuoden 2020-21 aikana 12 uutta päiväkotia saa koulutuksen.

Culture open –hankkeen loppuseminaari pidettiin virtuaalisena 18.2.2021. Alkuvuoden toimenpiteet keskittyivät seminaarijärjestelyihin ja raportointiin, ohjelmassa oli myös hankepartnereiden tapaaminen, hanke päättyi 28.2.2021.

Kaupunginorkesteri:

Kaupunginorkesterin alkuvuotta on leimannut koronamuutokset. Kaupunginorkesteri on työskennellyt monimuotoisesti ja saavuttanut pääosin asiakaskuntaansa verkon välityksellä.

Alkuvuoden Lemmenjuoma-oopperasta toteutettiin harjoitusperiodi sekä striimattu konserttiversio. Oopperan esitykset siirrettiin touko-kesäkuun vaihteeseen. Sinfoniakonsertteja on pidetty livenä sekä verkon välityksellä. Maksavia katsojia on ollut Carelia-salissa sallittu 15 (AVIN määräys max 20 hlöä) per konsertti. Loput 5 paikkaa menevät striimituontantohenkilöstölle.

Alkuvuoden sinfoniakonsertit, viihdekonsertit ja lastenkonsertit olivat maksullisia myös verkossa. Mm. maksullisuuden, lipun oston ja lipunmyyntitoimijan kautta saatujen konserttilinkkien saamisen hankaluuden vuoksi orkesteri tavoitti varsin niukalti kuulijoita. Kulttuurijohtajan päätöksellä muutamme konserttimme ilmaiseksi. Ensimmäinen ilmainen sinfoniakonsertti 25.3. Sillanrakentajat tavoitti livenä striimin välityksellä 155 kuulijaa ja nyt (7.4) konsertin kuulijakertoja on n.1300.

Kaupunginorkesteri esitti kantaesityksen Antti Auvisen tilausteoksesta Cantus Fresco Disco. Teos oli Joensuun kaupunginorkesterin ja Jyväskylän Sinfonian kanssa yhteistilausteos.

Kulttuurin Virta –konsertit toteutettiin kouluihin verkon välityksellä keräten valtavan määrän katsojakertoja ja kuulijoita.

Orkesteri osallistui ilmastoaiheisen hyväntekeväisyysmusiikkivideon toteuttamiseen. Orkesterimme äänitti Johanna Almarkin Yes, we all need hope –kappaleen, joka saa ensiesityksensä YK:n biodiversitettipäivän aikoihin toukokuussa.

Seutukirjasto:

Seutukirjaston toimipisteet ovat olleet alkuvuoden ajan auki. Tapahtumatoiminta ja pedagoginen työ on alkuvuonna ollut pääsääntöisesti etänä tapahtuvaa. Tapahtumia on ollut huomattavasti normaalia vähemmän, sillä kaikkia tapahtumamuotoja ei ole pystytty siirtämään verkkoon. Etänä järjestetyt tapahtumat ovat keränneet kuitenkin enemmän katsojia tapahtumaa kohden kuin perinteiset tapahtumat. Tilastointitavan tarkennuksen vuoksi vuosittaisesta kertymästä vähenee pysyvästi noin 650 tapahtumaa. Omatoimikirjastot ovat olleet suljettuina viikonloppuisin, mutta muutoin aukioloajat ovat toteutuneet suunnitellusti. Verkkokäyntejä on ollut paljon ja fyysisiä käyntejä kirjastotiloissa normaalia vähemmän - lainaaminen on normaalilla tasolla.

Vuoden alusta Vaara-kirjastoissa otettiin asiakaskäyttöön etäkäyttöinen aikakauslehtipalvelu eMagz ja maaliskuun alussa verkkokirjastoon liitettiin chat-palvelu.

Kontiolahden kirjastossa saatiin käyttöön omatoimiaukiolo 1.3. alkaen. Ylämyllyn kirjaston valmistumista on ennakoitu kilpailuttamalla kalustus. Vuonna 2020 toteutettu pääkirjaston lasten- ja nuortenosaston remontti on jatkunut kalusteviimeistelyjen osalta alkuvuonna 2021. Viimeistelyyn ei ole enää käytettävissä investointimäärärahaa.

Alueellisen kehittämistehtävän rahoitus kasvoi vuodelle 2021. Seutukirjasto sai kaksi hankerahoitusta AVI:n hankehaussa. Toisella rahoituksella toteutetaan

myöhemmin tänä vuonna aikuisten lukusuositteilupalvelua. Toinen, aikuisten ja toisen asteen opiskelijoiden mediakriittisyyteen liittyvä hanke aloitetaan hieman myöhemmin pandemiatilanteen vuoksi.

Kansalaisopisto:

Joensuun kaupungin valmiusjohtoryhmälle esitetyssä koronavarautumissuunnitelmassa 11/2020 kansalaisopisto oli varautunut osittaiseen lähiopetuksen jatkamiseen terveysturvallisuus huomioiden kiihtymisvaiheen aikana. Joensuun kaupungin valmiusjohtoryhmä linjasi alueellisen Covid –19 tilannekuvatyöryhmän sekä pandemiatoimikunnan tekemään kokonaisarvioon perustuen 5.1.2021, että kaikki Joensuun seudun kansalaisopiston aikuisten ja vanhempi-lapsiryhmien lähiopetus keskeytetään toistaiseksi Joensuun alueella kevään 2021 ajalta covid-19 epidemiatilanteen hillitsemiseksi. Joensuun seudun kansalaisopiston neuvottelukunnassa 7.1.2021 linjattiin yhdessä sopimuskuntien kanssa, että lähiopetuksen keskeytystä sovelletaan koko kansalaisopiston toiminta-alueella (Joensuu, Kontiolahti, Outokumpu, Polvijärvi, Liperi). Ne ryhmät, jotka soveltuivat etäopetukseen, aloittivat kokoontumiset 11.1.2021 alkaen aikataulun mukaisesti. Etäkursseja on edelleen mahdollista tuoda tarjontaan kevään ja kesän 2021 aikana kysynnän ja toiveiden mukaan.

Kevätlukukaudelle 2021 kursseja oli suunniteltu alkavaksi n. 1 500 kpl, joista toteutuksessa maaliskuun tiedon mukaisesti 35 %. Etäopetukseen siirtyi 165 kurssia. Peruttuja kursseja 970 kpl. Suoraan etäopetukseen suunnitelluista kursseista 90% on perustettu lähiopetuksen keskeytymisen jälkeen opiskelijoilta tulleen kysynnän ja toiveiden perusteella.

Kurssien asiakasmäärä on maaliskuun tiedon mukaisesti 4 358 hlöä, joka on noin 35% verrattuna 2019 ja 2020 keväiden asiakasmääriin.

Lähiopetuksen keskeytyksen vuoksi kurssituloissa ja kuntien maksuosuuksissa tammi-helmikuun ajalta – 58,5 % pudotus vuoteen 2020 verrattuna. Menoja vuonna 2021 tammi-helmikuussa – 31,4 % vähemmän kuin vuoden 2020 tammi-helmikuussa.

Museot:

Joensuun museot ovat olleet normaalisti avoinna. Vallitseva tilanne on näkynyt museoiden kävijämäärissä; ensimmäisen neljänneksen aikana museoissa vieraili yhteensä 3618 asiakasta. Museoiden kertynyt tulotavoite on myös pienempi kuin edellisenä vuonna.

Onnissa avattiin tammikuun lopussa Kulaiset kuukautiset ja jumalainen maa – Jasmin Anoschkin ja Soili Talja ja Hilmassa helmikuussa NUORUUS -näyttely. Onnissa on avattu myös uusittu kolmannen kerroksen käytävänäyttely sekä Kiina -näyttely kolmannessa kerroksessa. Tilakeskus on pintaremontoinut Onnin toisen kerroksen käytävän. Museoissa ei järjestetty näyttelyihin liittyen oheisohjelmaa, ei opastuksia, eikä näyttelyjen avauksia. Mukulakatu on ollut avoinna arkisin.

Hilman uusi Kokko - kokoelmanhallintajärjestelmä on otettu tuotantokäyttöön 22.3. Museon kuva-arkisto on ollut järjestelmän vaihdon takia alkuvuoden suljettuna.

Museums in focus -hankkeen seminaari pidettiin virtuaalisena. Museoiden ääniopasteiden äänitykset eri kielille tehtiin alkuvuonna, samoin museoista tehtävien esitteiden valmistelut.

Kulttuuriympäristöön liittyviä viranomaislausuntoja on maaliskuun loppuun mennessä annettu 111 kappaletta.

Kaupungintalosta museoksi – hanketta on työistetty eri työryhmien kokoontumisilla. Tammikuussa valmisteltiin Erä- ja luontokulttuurimuseon hankehakua, mutta valitettavasti kisassa ei päästy toiselle kierrokselle.

Konservatorio:

Konservatorion opetus on toteutettu alkuvuoden ajan normaalisti lähiopetuksena. Ainoa merkittävä poikkeus tavanomaiseen on konserttien toteuttaminen ilman yleisöä. Syksyn 2020 aikana rakennetun striimausjärjestelmän ansiosta kaikki konsertit on pystytty välittämään yleisölle. Tammi-maaliskuussa striimeilla on ollut katsomiskertoja yhteensä yli 6000, mikä on huomattavasti enemmän kuin yleisömäärät ovat aiempina vuosina konserteissa olleet. Striimauksia on tarkoitus jatkaa täydentävänä toimintana myös poikkeusajan jälkeen, kun yleisön on mahdollista päästä konserttisaliin.

Alkuvuoden aikana konservatoriolla oli useita merkittäviä tapahtumia. Joensuun konservatorion organisoima, alueellinen Harmonikan monet kasvot - tapahtuma järjestettiin helmikuun alussa. Toinen instrumentti tapahtuma oli niin ikään helmikuun alussa järjestetty Taiturit! - tapahtuma, jossa osallistujina oli yli 40 jousisoittajaa konservatoriolta ja alueen muista oppilaitoksista. Kaupunginorkesterin järjestämällä Musiikkitalvi-festivaalilla konservatorio järjesti kolme konserttia: Rytmiklubin, Musiikkia konservatoriolta konsertin sekä orkesterien esityksistä koostuneen Päätöskonsertin.

Otsakorven säätiön tuella toteutettuun BiisiNikkari-sävellyskilpailuun lähetetyistä sävellyksistä tehtävän levyn äänitykset on saatu valmiiksi alkuvuoden aikana ja levy julkaistaan toukokuussa.

Konservatorion rakennushanke etenee suunnitellusti. Alkuvuoden aikana on viimeistelty kaluste-, av- ja soitinhankintojen kilpailutuksia, jotka toteutetaan kevään aikana.

Liikuntapalvelut

Ulkoliikunnan osalta alkuvuosi on ollut hyvä. Hyvän lumitilanteen vuoksi laaja latuverkosto on ollut hyvässä kunnossa ja muutaman välivuoden jälkeen jäällekin saatiin latuja ajettua. Lämpenevän sään vuoksi jäälaturien sekä jääkenttien kunnostus jouduttiin lopettamaan maaliskuun lopulla. Latujen ylläpito jatkui huhtikuun puolelle.

Koronarajoitukset ja saunojen kiinni oleminen heijastuvat uimahallien kävijämääriin ja alkuvuonna halleissa oli kävijöitä alle kolmannes edellisen vuoden kävijämääristä.

Koronarajoitusten vuoksi aikuisten sisäliikunta on ollut suurelta osin kiellettyä ja halleissa on pelattu vain juniori- ja ylempien sarjatasojen otteluita, pääosin ilman yleisöä. Areenalla pelattiin myös pesäpallon hallipelejä sekä järjestettiin yleisurheilun PM-hallikisat. Näistä jälkimmäiset järjestettiin useampana pienempänä tapahtumana. Salibandyn ja koripallon sarjakaudet päättyivät maaliskuussa.

Mehtimäkihallin rakentaminen on edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti. Liikuntapalvelujen osalta työn alla on tekniikan ja liikuntavälineiden hankinta sekä tulevan toimintakauden käytön ja toiminnallisuuden suunnittelu. Alkuvuoden aikana myös Sirkkalan liikuntatilojen ja kilpajäähallin hankesuunnittelu käynnistyivät.

Kansalaisopiston yhteistyökurssit peruttiin koronarajoitusten vuoksi ja tilalle suunniteltiin uusia etäkursseja. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päätti helmikuussa EU:n vammaiskortin käyttöön otosta.

Helmi-maaliskuussa järjestettiin Pohjois-Karjala ry:n ja maakunnan kuntien kanssa yhteinen liikunta-aktiivisuuskysely. Kyselyyn vastasi 2085 joensuulaista.

Helmikuussa Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Joensuun Urheiluakatemialle 85 000 € avustuksen koordinointiin ja johtamiseen sekä asiantuntija-palveluihin. Avustuksen käyttöaika päättyy 31.1.2022. 2. asteen yhteishakua jatkettiin huhtikuun puolelle.

Valmistelija: palvelujohtaja, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 31.3.2021 tiedokseen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Juhani Junnilainen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.